

คำอธิบายพระราชบัญญัติการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

สำหรับอุตสาหกรรมเป้าหมาย พ.ศ. ๒๕๖๐

๑. ความมุ่งหมาย วัตถุประสงค์ และขอบเขตการมีผลใช้บังคับของกฎหมาย

เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่ในช่วงทศวรรษที่ผ่านมา หลายประเทศในภูมิภาคมีการพัฒนาเศรษฐกิจและอุตสาหกรรมอย่างรวดเร็ว ประเทศไทยจึงจำเป็นต้องปรับปรุงมาตรการและเครื่องมือส่งเสริมการลงทุนให้มีความหลากหลายและมีประสิทธิภาพมากขึ้น เพื่อที่จะสามารถดึงดูดการลงทุนในอุตสาหกรรมเป้าหมาย และยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศให้สูงขึ้น ซึ่งจะผลักดันให้ประเทศไทยสามารถก้าวพ้นจากประเทศที่มีรายได้ระดับปานกลางได้ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. สาระสำคัญของกฎหมาย

พระราชบัญญัติการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันสำหรับอุตสาหกรรมเป้าหมาย พ.ศ. ๒๕๖๐ (พรบ. เพิ่มขีดฯ) ได้กำหนดให้มีคณะกรรมการขึ้นชุดหนึ่ง เรียกว่า คณะกรรมการนโยบายเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศสำหรับอุตสาหกรรมเป้าหมาย (คณะกรรมการนโยบาย / ตัวย่อ ก.ก.ข.) อันประกอบด้วย นายกรัฐมนตรี เป็นประธาน รองนายกรัฐมนตรีซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมายเป็นรองประธาน และมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม ปลัดกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และเลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการนโยบายวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรมแห่งชาติ เป็นกรรมการ โดยให้มีเลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (เลขาธิการ) เป็นกรรมการและเลขานุการ และข้าราชการในสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนซึ่งเลขาธิการแต่งตั้ง ๒ คนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ โดยสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนเป็นสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการนโยบาย (สำนักงาน)

๒.๑ คณะกรรมการนโยบายเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศสำหรับอุตสาหกรรมเป้าหมาย

คณะกรรมการนโยบายเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศสำหรับอุตสาหกรรมเป้าหมายมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

๑. การกำหนดนโยบาย ยุทธศาสตร์ แผนเกี่ยวกับการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศสำหรับอุตสาหกรรมเป้าหมาย การกำหนดประเภท และลักษณะของกิจการอุตสาหกรรมเป้าหมาย

๒. การกำหนดกรอบแนวทางในการสรรหาและเจรจา หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการให้สิทธิและประโยชน์ตามพระราชบัญญัตินี้ รวมถึงเงื่อนไขให้ผู้ได้รับการส่งเสริมแต่ละรายต้องปฏิบัติ และออกระเบียบเกี่ยวกับการรับ การจ่ายเงิน และการเก็บรักษาเงินของกองทุน

๓. การอนุมัติสิทธิและประโยชน์ตามพระราชบัญญัตินี้ และการอนุมัติการจ่ายเงินสนับสนุนจากกองทุน

๔. การเพิกถอนการให้สิทธิและประโยชน์ตามพระราชบัญญัตินี้ ประเมินความคุ้มค่าในการให้สิทธิและประโยชน์แก่ผู้ได้รับการส่งเสริม

๕. คณะกรรมการอาจมอบหมายให้สำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการนโยบาย ซึ่งมีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบงานธุรการ ติดตามและตรวจสอบกิจการของผู้ได้รับการส่งเสริม พร้อมทั้งรายงานผลการติดตามและตรวจสอบกิจการรวมทั้งสภาพปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการของผู้ได้รับการส่งเสริมต่อคณะกรรมการนโยบาย ฯลฯ ให้กระทำการใดๆ แทน หรือแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อให้กระทำการใดๆ ตามที่มอบหมายได้

๒.๒ คณะอนุกรรมการสรรหาและเจรจา

นอกจากนี้พระราชบัญญัตินี้ยังกำหนดให้มีคณะอนุกรรมการอีกคณะหนึ่ง เรียกว่า คณะอนุกรรมการสรรหาและเจรจา ซึ่งประกอบด้วยรองประธานกรรมการนโยบาย เป็นประธานอนุกรรมการ โดยมีผู้แทนกระทรวงการคลัง ผู้แทนกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ผู้แทนกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ผู้แทนกระทรวงอุตสาหกรรม และผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เป็นอนุกรรมการ และให้เลขาธิการเป็นอนุกรรมการและเลขานุการ ให้ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการนโยบายวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรมแห่งชาติเป็นอนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

๒.๓ การยื่นคำขอและอนุมัติสิทธิและประโยชน์

การขอรับการส่งเสริมตามพระราชบัญญัตินี้ เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และแบบที่เลขาธิการกำหนด แต่โดยสรุปแล้วสามารถกระทำได้ ๒ วิธี ได้แก่

๑. คณะอนุกรรมการสรรหาและเจรจาเห็นว่า มีผู้ประกอบกิจการในอุตสาหกรรมเป้าหมายรายหนึ่งรายใดสมควรได้รับการพิจารณาให้สิทธิและประโยชน์ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้สำนักงานแจ้งผู้ประกอบกิจการรายนั้นทราบว่า หากประสงค์จะได้รับการพิจารณาให้เข้าสู่กระบวนการเจรจาเพื่อให้สิทธิและประโยชน์ตามพระราชบัญญัตินี้ โดยให้ผู้ประกอบกิจการรายนั้นมายื่นข้อเสนอโครงการลงทุนต่อสำนักงานภายในระยะเวลาที่กำหนด เมื่อสำนักงานได้รับข้อเสนอโครงการลงทุนแล้ว ให้ดำเนินการวิเคราะห์และเสนอความเห็นต่อคณะอนุกรรมการสรรหาและเจรจาเพื่อให้ความเห็นชอบในการเริ่มดำเนินการเจรจา

๒. ผู้ประกอบกิจการในอุตสาหกรรมเป้าหมายประสงค์จะได้รับสิทธิและประโยชน์ ให้มายื่นข้อเสนอโครงการลงทุนต่อสำนักงาน เมื่อสำนักงานได้รับข้อเสนอโครงการลงทุนแล้ว ให้ดำเนินการวิเคราะห์และเสนอความเห็นต่อคณะอนุกรรมการสรรหาและเจรจาเพื่อให้ความเห็นชอบในการเริ่มดำเนินการเจรจา

เมื่อคณะอนุกรรมการสรรหาและเจรจาเห็นชอบให้เริ่มดำเนินการเจรจาให้สำนักงานแจ้งผู้ประกอบกิจการในอุตสาหกรรมเป้าหมายเพื่อจัดทำรายละเอียดโครงการลงทุนเสนอมาประกอบการเจรจา โดยในการเจรจากับผู้ประกอบกิจการในอุตสาหกรรมเป้าหมาย และเมื่อการเจรจาเสร็จแล้วให้จัดทำบันทึกสรุปผลการเจรจา พร้อมทั้งแจ้งให้ผู้ประกอบกิจการในอุตสาหกรรมเป้าหมายรายนั้นมายื่นคำขอรับการส่งเสริม

พร้อมรายละเอียดโครงการลงทุนที่เป็นไปตามผลการเจรจาต่อสำนักงานภายในระยะเวลาที่ตกลงกัน เพื่อเสนอคณะกรรมการนโยบายพิจารณาอนุมัติสิทธิและประโยชน์ตามโครงการดังกล่าวต่อไป

เมื่อคณะกรรมการนโยบายพิจารณาแล้วเห็นสมควรให้การส่งเสริมให้มีมติอนุมัติสิทธิและประโยชน์แก่ผู้ขอรับการส่งเสริม โดยจะกำหนดเงื่อนไขในเรื่องใดเรื่องหนึ่งหรือหลายเรื่องตามที่เห็นสมควรก็ได้ และให้สำนักงานมีหนังสือแจ้งให้ผู้ขอรับการส่งเสริมรายนั้นทราบภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่มติดังกล่าว และให้สำนักงานมีหนังสือแจ้งให้ผู้ขอรับการส่งเสริมรายนั้นทราบภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่มติดังกล่าว ให้มีหนังสือตอบภายในหนึ่งเดือนนับแต่วันที่รับหนังสือ โดยเลขาธิการมีอำนาจขยายลาออกไปได้ไม่เกินสามครั้ง ครั้งละไม่เกินหนึ่งเดือน และเมื่อผู้ขอรับการส่งเสริมตอบรับสิทธิและประโยชน์ รวมทั้งเงื่อนไขดังกล่าวแล้ว ให้ออกบัตรส่งเสริมแก่ผู้ได้รับการส่งเสริมรายนั้น โดยบัตรส่งเสริมให้เป็นไปตามแบบที่คณะกรรมการนโยบายกำหนด ซึ่งตามพระราชบัญญัตินี้ ผู้ได้รับการส่งเสริมต้องเป็นนิติบุคคลที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายไทย

๒.๔ สิทธิและประโยชน์

เมื่อได้รับการส่งเสริมตามพระราชบัญญัตินี้แล้ว ผู้ได้รับการส่งเสริมอาจได้รับสิทธิและประโยชน์อย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่าง ได้แก่

๑. สิทธิและประโยชน์ตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการลงทุน โดยไม่รวมถึงสิทธิและประโยชน์ในการได้รับยกเว้นหรือลดหย่อนภาษีเงินได้นิติบุคคล เนื่องจากตามพระราชบัญญัตินี้ได้กำหนดไว้เฉพาะ ซึ่งให้สิทธิและประโยชน์มากกว่าที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการลงทุน

๒. สิทธิและประโยชน์ในการได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลตามพระราชบัญญัตินี้ คือ ผู้ได้รับการส่งเสริมอาจได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับกำไรสุทธิที่ได้จากการประกอบกิจการในอุตสาหกรรมเป้าหมายตามระยะเวลาที่คณะกรรมการนโยบายกำหนดซึ่งต้องไม่เกิน ๑๕ ปี นับแต่วันที่เริ่มมีรายได้จากการประกอบกิจการนั้น โดยรายได้ที่ต้องนำมาคำนวณกำไรสุทธิที่ได้จากการประกอบกิจการให้รวมถึงรายได้จากการจำหน่ายผลพลอยได้ และรายได้จากการจำหน่ายสินค้าสำเร็จรูปตามที่คณะกรรมการนโยบายพิจารณาเห็นสมควร

สำหรับในกรณีที่ประกอบกิจการขาดทุนในระหว่างเวลาได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล คณะกรรมการนโยบายอาจอนุญาตให้ผู้ได้รับการส่งเสริมนำผลขาดทุนประจำปีที่เกิดขึ้นในระหว่างเวลานั้นไปหักออกจากกำไรสุทธิที่เกิดขึ้นภายหลังระยะเวลาได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลมีกำหนดเวลาไม่เกินห้าปี นับแต่วันพ้นกำหนดเวลานั้น โดยจะเลือกหักจากกำไรสุทธิของปีใดปีหนึ่งหรือหลายปีก็ได้

ในส่วนของเงินปันผลจากกิจการในอุตสาหกรรมเป้าหมายซึ่งได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล ให้ได้รับยกเว้นไม่ต้องรวมคำนวณเพื่อเสียภาษีเงินได้ ตลอดระยะเวลาที่ผู้ได้รับการส่งเสริมได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลนั้น ในกรณีที่ได้อำนาจเงินปันผลภายในหกเดือนนับแต่วันพ้นระยะเวลาที่ได้รับยกเว้นภาษีเงินได้ ก็ให้ได้รับยกเว้นไม่ต้องรวมคำนวณเพื่อเสียภาษีเงินได้ด้วย

๒.๕ กองทุนเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศสำหรับอุตสาหกรรมเป้าหมาย

สิทธิและประโยชน์ตามพระราชบัญญัตินี้รวมถึงสิทธิและประโยชน์ในการได้รับเงินสนับสนุนจากกองทุนเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศสำหรับอุตสาหกรรมเป้าหมาย ทั้งนี้ การอนุมัติสิทธิและประโยชน์ดังกล่าวเป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการนโยบาย ซึ่งอาจกำหนดให้ผู้ได้รับการส่งเสริมแต่ละรายได้รับสิทธิและประโยชน์แตกต่างกันได้ โดยให้พิจารณาจากความจำเป็น ความคุ้มค่า และประโยชน์ในการส่งเสริมและพัฒนาอุตสาหกรรมเป้าหมายของประเทศ

กองทุนนี้ประกอบด้วยเงินและทรัพย์สิน ได้แก่ ๑. เงินทุนประเดิมที่รัฐบาลจัดสรรให้ ซึ่งตามบทเฉพาะการแห่งพระราชบัญญัตินี้ รัฐบาลได้จัดสรรเงินทุนประเดิมไว้จำนวน ๑๐,๐๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ๒. เงินอุดหนุนที่ได้รับจากรัฐบาล ๓. เงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้บริจาคหรือมอบให้แก่กองทุน ๔. เงินหรือทรัพย์สินที่ตกเป็นของกองทุน และ ๕. ดอกผลหรือผลประโยชน์ที่เกิดจากเงินหรือทรัพย์สินของกองทุน ทั้งนี้ เงินและทรัพย์สินของกองทุนไม่ต้องนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน โดยนำเงินกองทุนไปฝากที่กระทรวงการคลังหรือธนาคารที่เป็นรัฐวิสาหกิจตามที่คณะกรรมการนโยบายกำหนด และให้สำนักงานวางและรักษาไว้ซึ่งระบบบัญชีที่เหมาะสม ถูกต้องตามหลักบัญชีที่รับรองทั่วไป โดยให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้รับผิดชอบในการตรวจสอบบัญชีทุกรอบปีบัญชีแล้วรายงานผลต่อคณะกรรมการนโยบาย

การจ่ายเงินกองทุนนั้นให้จ่ายเพื่อเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของกองทุน กระทำได้กรณีต่อไปนี้ ๑. เป็นเงินสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการลงทุน การวิจัยและพัฒนา การส่งเสริมนวัตกรรม หรือการพัฒนาบุคลากรเฉพาะด้านของกิจการในอุตสาหกรรมเป้าหมาย ซึ่งก็คือสิทธิและประโยชน์ที่ผู้ได้รับการส่งเสริมพึงได้รับโดยผู้ได้รับการส่งเสริมต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขที่คณะกรรมการนโยบายกำหนดแล้ว และ ๒. เป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของกองทุนตามที่คณะกรรมการนโยบายกำหนด

หากกรณีกองทุนไม่มีความจำเป็นอีกต่อไปแล้ว ให้คณะกรรมการนโยบายเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้มีการยุบกองทุน โดยเมื่อคณะรัฐมนตรีเห็นชอบ ให้กองทุนยุบเลิกเมื่อพ้นกำหนด ๓๐ วันนับแต่วันที่คณะรัฐมนตรีมีมติ และเมื่อกองทุนยุบเลิกแล้ว ให้ทำการตรวจสอบทรัพย์สินและชำระบัญชี รวมทั้งการโอนหรือจำหน่ายทรัพย์สินที่ยังคงเหลืออยู่ โดยระหว่างการจัดชำระบัญชี ให้ถือว่ากองทุนยังคงอยู่ตราบเท่าเวลาที่จำเป็นเพื่อการชำระบัญชี

๒.๖ การเพิกถอนสิทธิและประโยชน์

ในกรณีที่ผู้ได้รับการส่งเสริมรายใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่คณะกรรมการนโยบายกำหนด คณะกรรมการนโยบายมีอำนาจสั่งเพิกถอนสิทธิและประโยชน์ที่ได้ให้แก่ผู้ได้รับการส่งเสริมรายนั้น โดยให้นำบทบัญญัติในหมวด ๖ การเพิกถอนสิทธิและประโยชน์ ตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการลงทุนมาใช้บังคับแก่การเพิกถอนสิทธิและประโยชน์ตามพระราชบัญญัตินี้โดยอนุโลม และให้ถือว่าอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนเป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการนโยบายตามพระราชบัญญัตินี้

สำนักงานกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ ๑๐๕๘/๒๕๕๙ บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติการ
เพิ่มขึ้นขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศสำหรับอุตสาหกรรมเป้าหมาย พ.ศ.